

ፖለቲካዊ ጸወታ ኣብ ማይ ቤት ህግደፍ

ኣይ ማላ፡ ኣይ ስትራተጂ

እንታይ ደኣ ተራ ክፋእን ምትላልን

ፖለቲካ ከም ኣምር ኮነ ተግባር ስነ-ፍልጠታዊዮ። ንገለ ከኣ ክፍኣትዮ። ፖለቲካ ብዛዕባ ህዝባዊ ሃገራዊ ጉዳይ ኮይኑ ዕቅድብነት፡ ግሉጽነትን ዝሓትትዮ። ንገለ ከኣ ብግልግጦ መህንጺ ውልቃዊ/ጉጅላዊ ዝኖ፡ ዓውደ ሕሹኽሹኽን መሳርሒ ገበንንዮ። መቐም ሎሚ ብዛዕባ “እንዳ ሻዕቢያ” “እንዳ ህግደፍ” ክለግል እንክሎ፡ ብዛዕባ ገበን ምበር ብዛዕባ ሰላም፡ ደሞክራሲ ልምዓት ምዝራብ ዝከኣል ኣይኮነን። ከምኡ ክትዛረብ እንተፈቲንካ ድማ ደንቆሮ ኢኻ ማለትዮ። ህግደፍ ኣብ ዝገዝኣ ዘሎ ኤርትራ፡ ብዛዕባ ህዝብን ሃገርን ዘይኮነስ፡ ብዛዕባ ውልቀ-ሰብ፡ ውልቀ ሰባት ስለዚ ተደሚሮም ተደሚሚሮም እንተተባህሉ ብዛዕባ ውሑዳት ኣዝዮም ውሑዳት ሰባት ምዝራብ ምትራኽዮ እቲ ዝቐለለ ኣብ ፖለቲካ ኤርትራ ናይ ሎሚ። ብፍላይ ናይ ገዛእ ርእሶም ፖለቲካ መንነት ዘይብሎም ናይ ትማሊ ደገፍቲ ናይ ሎሚ ኣምለኽቲ ደምበ ህግደፍ፡ ካብ ዕለታዊ ገበናዊ ተግባራት ምጽብጻብን ምውዳስን ወጻኢ ካልእ ኣጀንዳ የብሎምን ዝሰምዕ እዝኒውን የብሎምን።

እቲ ናይ ወትሩ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኣሎ። ንሱ ፈጣሪኦምን መራሒኦምንዮ። መዓስን ብኸመይ መሪጸሞ ኣይንፈልጥን ንሳቶምውን ኣይፈልጡን። ግን ክሳብ ንሕና ንሱ ኢሎም ዝመሓልሉ ህይወቶም ከሕልፍሉ ቅሩባት ምጃኖም ደጋጊሞም ዝገለጽሉ፡ ንሰለኡ ክብሉ ካብ መስመር ሰብኣዊ ክብረት ዝወጽእሉ ዝኾነ ኢንታይ ዘይብሉ ብኸሉ ብሉጽ ፈጣሪኦምን መራሒኦምንዮ። ካልኣት ዓይኑ ዓይኑ እናጠመቱ ኣብ ዙርያኡ ሕልኽልኽ ዝብሉ፡ ከም ቆልዓ ቀደም እናተጸፍዑ ዝበሎም ዝፍጽሙ፡ ጀነራል ሚኒስተር ኣማሓዳሪ ኣምባሳደር ዝበሃሉ፡ ብትካል ዘይኮነ፡ ብ “ወዲ መንዶ መንዶ፡ ጓል መንዶ መንዶ ዝጽውዑ ኣገልገልቲ ህልቀት ዘይህልቀትዮም። ስለምንታይ ከምቶም ፖለቲካዊ እንዶ ዘይብሎም ተራ ኣምለኽቲ ኢሳያስ ኣምለኽቲዮም። ስለዚ ኣብ ማይ ቤት ህግደፍ እምነትን ልዕልናን ዕላማ ወይ ህዝቢ ዝበሃል ቦታ የብሉን። ኩሉ ነገር ምስ እምነትን ልዕልናን ሓደ ሰብ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ዝተኣሳሰረ ፖለቲካዊ ዘሎ። ኩሉ ዝሕሰብ ዝግበር ብኸውሊዮ። ኩሉ ዝበሃል ግልጽነት ዘይብሉ ንምድንጋርዮ። ኣመለኽቲ ኢሳያስ ፖለቲካዊ ሓሶትዮም ዝምገቡ። ብዘይፈልጥዎ ደም ንጹሃት ሰባት ብምፍሳሶምዮም ዝጀሃሩ መን ከማና ዝብሉ። እዚ ኣካይዳዚ ሎሚ ዝጀመረ ኣይኮነን። ኣስታት 50 ዓመት ዝተሰርሓሉዮ። ብሓጺሩ ዕድመ ናይዚ ብደም ዝተቐማመዐ ታሪኽን ተመክሮን ዕድመ ወንንቱን ተዋሳኢቱንዮ።

እዚ ናይ ክፋእ ጥጅእ፡ ብቐንዱ ካብ ከበሳታት ጸንዓ-ደግለን ጎላጉል ዓላን መንነቱ እናተቐለዐ ዝመጽእዮ። ፖለቲካ ሕብእ ሕብኢቲይ ናይ ሎሚ ህግደፍ ድሕሪት ተመለስካ ምስ ዝፍተሸ ድማ ዘሰንብድዮ። ህግደፍ ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ሓይሊዮ ካብ ትብል፡ ንዜጋታት ኤርትራ ንምጽናት ይሰርሕ ብዝነበረን ዘሎን ሓደ ሰብ ዘስተንፍስ ካብ ፖለቲካዊ ጸወታ ዝወጽኦ ጉጅለ ገበነኛታት ዝተኣኻኸብሉ መሳርሒ ኢሳያስዮ ክትብሎ ይቐልል። ምኽንያቱ ህይወት ዘለዎ ፖለቲካዊ ውድብ እንተዝኸውን እቶም ሎሚ ጀነራል ሚኒስተር ኣማሓዳሪ ኣምባሳደር ተባሂሎም እንክጽውዑ ሕፍረት ዘይስመዖም፡ ልኡላውነት ህዝቢ እንክድፈር፡ ልኡላውነት ሃገር ኣብ ዋጋ ዕዳጋ እንክወርድ ዘይዛረቡ ዝተባህልዎ ጥራሕ ዝፍጽሙ ዘለው ላህማማት፡ ብጥርጉፍ ገለ ክብሉ ምሰማዕና። ብተግባር ኣካላት ሰብ ለቢሶም፡ ኢሳያስ ዝመጠወሎም ሽመት ድዩ ጽሩራ ገይሮም ዜጋታት ይመቱ ንበረልና ንበር ኢሳያስ በሃልቲዮም። ትማሊ ኣብ ሕሉማትን ስንጭሮታትን ሳሕል ክንደይ ንጹሃት ዜጋታት ብውዲት ብኸፋእ ጠፊኦም። ሎሚ ከም ህዝቢ ንብተን ኣለና። ኩሉ ግን ብምስጢር ዝፍጸምዮ። ስለምንታይ ዘይብሉ ሚኒስተራት ጀነራላት ኣማሓደርቲ ኣምባሳደራት ማሕበራት ኮማት ኣባላት ዝሓቐፈ ውድብ ፖለቲካዊ ውድብዮ ኢልካ ክትቐበል ኣዝዮ ኣጸጋሚዮ። እቲ ዝቐለለ ሓደ ሰብ ከም ማሸን ዘንቀሳቐሶም ሰባት ዝርከቡሉ ናይ ገበነኛታት ጋብላዮ ክትብል።

ኣነ ሕጂ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኣብ እዋን ከበሳታት ጸንዓ ደግለ፡ ጎላጉል ዓላ፡ ሰና ጭሮ ሕሉማት ...ወዘተ ሳሕል እንታይ በደላት ዓመጸት ገበናት ፈጸሙ ኣይኮንኩን ክጽብጽብ ዝደሊ ዘለኹ። እንታይ ደኣ፡ እዚ ሰብኣይን መሰልቱን ካብ ከምዚ ዝበለ ናይ ሕሹኽሹኽ፡ ከውልን ገበንን ፈጸሞም ክላቐቐ ዘይምኽኣሎም ንምምልኻትዮ። ንኢሳያስን ኣምለኽቱን እዚ ንቆልዑውን ከደናግር ዘይኸእል ግሉጽነት ዝጎደሎ፡ ብገበታ ገበን ዝሃረብ፡ ባህሪኦምን ኣሰራርሓኦምን ዘሰክፍ ዘሕፍር

ዘይኮነ፡ ዘኹርዕ ዘይታት ከም ጀግንነት ዘቐጽርዮ። በዚ መንጽር ኢሳያስን ኣምላኽቲን ካብ ፖለቲካ ይክደኑምበር፡ ናይ ፖለቲካ ባዶነቶም ዝምስክርዮ። ካብ ባዶነቶም ሓደ ልዕሊ ዝኾነ ካልእ ብሃገርነት ምህውታቶምዮ። ብተግባር ዘየሰኒይዎ፡ ሃገር ሃገር፡ ልኡላውነት ልኡላውነት ምድግጋዎምዮ። እዚ ቅጥፊትዮ፡ ንፖለቲካ ሽፋን ዝገበረ ቅጥፊት።

ከም ኣብነት ነዚ ኣብዚ ቀረባ ኣብ መራኽቢታት ንሰብሓት ኤፍሬም ኣጋጣም ተባሂሉ ክዝረበሉ ዝቐነዮ፡ ጌናውን ብልክዕ ክፍለጥ ዘይተኻእለ ፈተነ ቅትለትን ምዕባሌታቱን ንመልክት፡- ሰብሓት ኤፍሬም ተሃሪሙ ኣይተሃሪመን መይቱ ኣይሞተን ዳርጋ ንሓደ ወርሒ ዝኸውን ብማዕከናት ዜና ኤርትራውያን ጥራሕ ዘይኮነ ብኣህጉራዊ ጽልዎ ዘለወን ማዕከናት ዜናውን ክጋዎሕ ሰሚዕና። ህዝብን ማዕከናት ዜናን ሓቂ ይኹን ሓሶት ፍንጪ እንተረኽበን ከምኡ ክብላ ከም ነጻይ ጌጋ ኣይኮነን። ይበሃል ኣሎዮን ኢለን። ህይወት ዘለዎ ብሕጊ ዝሕተት፡ ግሉጽነት ዘለዎ መንግስቲ ግን፡ ሓቂ ወይ ሓሶት ዝብል መልሲ ብመሃብ ኣንፈት ከትሕዞ ይግባእ። ግሉጽነት ነውሩ ምሕባእ ኣመሉ ነውራም ጉጅለ ህግደፍ ግን እነሆ ክሳብዚ ጽሑፍ ዘዳልዉሉ ዘለኹ ወቕቲ ዋላ ሓንቲ ቃል ኣይተንፈሰን።

ሰብሓት ኤፍሬም ምሉእ ናይ ቃልሲ ተመክሮኡ የማናይ ኢድ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ምኃኑ ብዙሓት ዝሰማምዑሉዮ። ብፍላይ ካብ ምምስራት ህዝባዊ ሓልታት ሓርነት ኤርትራ ንደሓር፡ ተለኣኣኹ ኢሳያስ ብምኃኑ ኢዱ ዘየእተዉሉ ዝፈሰሰ ደም ንጹሃት ኣሎ ክበሃል ኣይክኣልን። ሰብሓት ኤፍሬም ተኸታሊ ኢሳያስ ዘይኮነ ውላድ ኢሳያስ እንተተባህለ ካብ ሓቂ ምርሓቕ ኣይመስለንን። ክሳብ ናይ ቀረባ መስዋእቲ ወዲ ዓሊ ኣብ ክልተ ጻሕሊ ኢዱ እናሰደደ፡ ብዙሓት መደባት ዘፈሸለን ህይወት ብዙሓት ክቕዘፍ ብምግባር ዕምሪ ስልጣን ውልቀ መላኹ ኢሳያስ ክነውሕ ዝገበረን ፖለቲካዊ መንነት ዘይብሉ መጋበርያ ምኃኑ ብዝተፈላለዩ ፈለጥጢ ውሽጢ ተደጋጊሙ ክሕበር ጸኒሑዮ።

ኮይኑ ግን ፖለቲካዊ ምሕደራናን መን ይመርሐና ኣሎን ዝብል ንጎረ ገዲፍና፡ ዘይከምናቶም ከም ህዝቢ ከም ሃገር ክንሓሰብ ስለ ዘለና፡ ባህርን ተግባርን ሰብሓት ካልእ ጉዳይ ኮይኑ፡ ናይ ሃገር ዝለዓለ ናይ ጀነራልነት መግባጥ ዝነበር፡ ሕጂ ድማ ሚኒስተር ምኃኑዮ ክግለጽ ጸኒሑ። በዚ መንጽር እዚ ሰብ ተራ ሰብ ኣይኮነን። እንታይ ተዛሪቡ፡ እንታይ ገይሩ፣ እንታይ ኣጋጢምዎ ህዝቢ ምሉእ ሓበሬታ ካብ መንግስቲዮ ዝብል ኣካል ብወግዒ ክረክብ ኣለዎ። እዚ ክብሪ ንሰብሓት ተባሂሉ ዘይኮነ ክብሪ ንህዝቢዮ። ሰብሓት ከመይ ረኽብዎ ከመይኹ ተጠቐሙሉ ካልእ ጉዳይ ኮይኑ ጀነራል ሚኒስተር ዝበሃል መግባጥ መጻውቲ ኣይኮነን። ህዝብን መራኽቢ ብዙሓትን ብገለ ፍንጪ ረኽቦም ብብዝመስሎም ክሃረቡ እንከለው መንግስቲ እቲ ሓቂ ከምዚዮ ኢሉ ኣብ እዋኑ መእለዩ ክገብረሉ ይግባእ። ኣብ ልዕሊ ጀነራል ሚኒስተር ዝኣክል ፈተነ ቅትለት ተገይሩ ምጽቃት፡ ኢሳያስ ኣብ ቶም ንሕና ንሱ ዝብልዎ ኣምላኽቲ ዘለዎ ሕሉፍ ንዕቀት ዘንጸባርቕዮ። ንካልእ ሓፋሽ ህዝቢ ካብ ቀደሙውን ግምት ስለዘይህቡ። ብርግጹ እዚ ከምዚ ዓይነት ናይ ኣተሓባባእ ባህሊ ምስ ናይ ግድምና ግድሊ ውልቀ መላኹ ኢሳያስ 50 ዓመት ዝገበረዮ።

ህዝቢ ካብ ዝምልከቶ ኣካል ብወግዒ ሓቂ እንተዘይተነገርዎ ስዒቡ ዝመጽእ ግምታት (ቤላ ቤሎ)ዮ። ገለ ኣብ እግሩ ተሃሪሙ ይብል። ገለ ኣብ ሕቕኡ ተሃሪሙ ይብል። ገለ ኣብ ግንባሩ ተሃሪሙ ይብል። ገለ ብድምጹ ኣልቦ ሽጉጥ ማለት ሳይሌንሰር ተሃሪሙ ይብል እቲ ዝበሃል ብዙሕዮ። ንኣተሓኻኸማኡ ዝምልከትውን ከምኡ፡ ሓንሳብ ኣብ ኣስመራ ወዲ ምሕጹን ይከታተሎ ኣሎ ይበሃል። ሓንሳብ ወዲ ምሕጹን ሒዝዎ ካርቲም ከይዱ ይበሃል። ሓንሳእ ሕጂውን ብወዲ ምሕጹን ተሰኒዩ ናብ ኢማራት ወይ ኣቡዳቢ ከም ዝኸደ ይውረ። ምንጩ ካብ ምእጋድ ሓበሬታ ዝብገስ ኮይኑ እቲ ግምታት ቤላ ቤሎ መቐጸርን መወዳእታን የብሉን። በሎዮ። ስለዚ እዚ ከምዚ ዓይነት ኣካይዳ ሃገር ይመርሕ ኣለኹ ካብ ዝብል ፖለቲካዊ ሓይሊ ክርከብ ዘይንቡርዮ። ስልታዊ ኣይበሃል ስትራቴጂካዊ መበገስን መዕረፍን ዘይብሉ ዓወንወንዮ። ንኹሉ ህዝቢ ኤርትራ ዘገድሶ ጉዳይኳ እንተኾነ፡ ኣውራ ግን ነቶም ልኩማትን ኣመልኸት ኢሳያስ ክገድሶምን ክሕፍሮም ይግባእ ዝብል እምነት ኣለኒ።

ጽገ-ሃና ጋይም

ጥሪ 2019

ድምጹ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 23-01-2019